

FRANCESCO PETRARCA

(1304. AREZZO - 1374. ARQUA)

- Ifjúságát Avignonban, a pápai udvarban tölti, mint diplomata bejárja egész Európát, közben állandóan magányra, remeteségre vágyik.
- 1336-ban megmássza a Mont Ventoux-t (=Viharos hegyek), ez a kultúrtörténet leghíresebb kirándulása és levélben meg is írja. A reneszánsz ember legyőzi a természetet, önmagát. A hegycsúcsokon Szt. Ágoston vallomásait olvasta (*“Noli foras ire, redi in te ipsum”*).
- 1341-ben Rómában költőkirállyá koszorúzzák (poéta laureatus = koszorús költő).

Jelentős művei:

- Klasszikus latin nyelvűek:
 - levél: Korának költőfejedelme, levél útján terjeszti a humanizmus eszméit.
 - Ciceró-leveleket talál és azokat gondozza – ő tekinthető a klasszika filológia megteremtőjének.

Olasz nyelvűek:

- **Daloskönyv** – ihletője Laura, a költő szerelme. A név alkalmat teremt különféle nyelvi játékokra: laura = babérfa; lauro = babérlevél; l'aura = levegő; l'auro = arany.
- **Jelentősége:**
- – Az első hús-vér nő az újkori líra történetében
- – Petrarca teremti meg az újkori líra történetében a reménytelen költői szerelmés költészetet.
- – Szerb Antal szerint Petrarca a lovagi költészet konvencióinak folytatója és nem tudunk meg róla többet, mint hogy kékszemű és elutasító a költővel szemben (Laura).
- – Petrarca számára a szerelem ambivalens érzés; egyszerre vágyódik Laura iránt és küzd az érzés ellen.

Poétikai jelentősége:

- A **szonett** műformájának megteremtése. A petrarcaí vagy klasszikus szonett két négysoros strófából (azaz quartinából) és két háromsoros strófából (tercínából) áll.
- Rímképlete:
- quartína: 'a b ba'; tercína: 'c d c d c d' vagy 'c d e c d e'.
A későbbiekben minden 14 soros vers, szakaszolástól függetlenül szonett.

Mesterszonett vagy szonettkoszorú:

15 szonettből álló sorozat, melynek tizenötödik szonettje a megelőző 14 szonett kezdősoraiból tevődik össze.

Jelentősebb szonettköltők: Michelangelo,
Shakespeare, Goethe, Juhász Gyula, Kosztolányi
Dezső, Babits Mihály, József Attila, Szabó
Lőrinc